

Angeljček,

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

Uredil in izdal

Anton Kržiš.

V. tečaj.

V Ljubljani.

Tiskala Katoliška Tiskarna.

1897.

II e, 33382, c

KAZALO.

Pesmi.		Stran
Smrt sv. Neže mučenice	4	Vetrec 173
Junak	8	Mali telovadec 173
Biser	20	Dež in solnce 181
Prva črka	23	Ledene cvetlice 182
Angelj varuh	24	Sveti Nikolaj 189
Slepe miši	30	Sveta noč 190
Tožba	40	Svetle lučice 190
Stanko z golobčkom	41	
Ptici	45	Povesti, popisi, pripo-
Po koncu	46	vedke itd.
Stankova smrt	52	
Oráč	57	Novo leto 1
Ki zbrisati jih moči ni!	59	Pismo očetu 10
Seme	63	Na drsališču (zimski slika) 21
Kaj mu je neki?	68	Brez nadzorstva 25
Prvi majnik	69	Na straži 36
Pastirčkova molitev	72	Šolnina 41, 60
Spomladi	77	Procesije ne bo! 53
Telovo	84	Janezkova Amerika 57
Jutro	88	Šmarnice 64
O učenem psičku	93	Poličarjev Francek 84
Solnčnim žarkom	94	Hiša ob Krki 90, 105, 115
Pastir	94	Ljubite se tudi vi tako 98
Božji volek	101	Kaj mi je tega treba 102
Mladi junak	104	Krt modrijan (Basen) 103
Spričevalo	108	Grenčica v kupi veselja 122, 132
Necimernost	109	Goljufani goljuf 128
Pastirček	120	Kdor drugim jamo koplje, sam v vanjo pade 129
Petelin in putka	135	Iz ljubezni do matere 137
Zjutraj	136	Dvojno izguba 139
Prihodnjič zgodaj vstati	138	Prostost 147
Hrbet moj, hrbet moj	141	Jurček s Holma 151
Tončkove sanje	150	Cigan je cigan 154
Pred učenjem	153	Bučelice in čmrlj (Basen) 157
Lahko noč	158	Na sveti večer 162, 177
Zorica zlata	158	Zima 166
Mame bi več	169	

	Stran		Stran
Kako je cesar Ferdinand I. mojemu dedu cmoke po- jedel?	170	12. Ob okencu	47
Seničji Miklavžev večer	183	13. Zimi v slovo	62
Poučni sestavki.			
Še ti tako!			
1. Velika vnema za verouk	5	14. Mladičev majnik	78
2. Četrta zapoved	17	15. Z dela	79
3. Še jedenkrat četrta za- poved	33	16. Šolarček mlad	94
4. Delavnost	49	17. Veseli otrok	95
5. Ljubezen do Marije	65	18. Mlatiči	110
6. Jezus v presv. Rešnjem Telesu	81	19. Slovenka	127
7. Poštenost	113	20. Zjutraj	142
8. Radodarnost	145	21. Večerna	143
Opomin zime	13	22. Češčena si Marija ti!	158
Angeljček varuh	45	23. Jesenski cvetici	174
V spomin Mimiki Pelc	73	24. Božjemu Detetu Jezusu	190
Kaj dela Bog v nebesih?	173	Slike.	
V zabavo in kratek čas.			
Kratkočasnice 16, 32, 64, 80, 96, 112, 144, 176		Sv. Neža	4
Uganke in šaljiva vprašanja	128, 176	Junak	9
Uganke	64, 96	Angelj varuh	24
Naloge	32, 96, 176	Stanko z golobčkom	31
Rebus	64, 128	Ptiček	45
Jako mična zabava	160	Oráč	57
Pesmi z napevi.			
10. Petelinov klic	15	Mož gledajoč v daljavo	68
11. Moj angeljček	31	Pastirčkova molitev	72
		Procesija	84
		Japonski mučenci	88
		Orgljar	104
		Nečimernost	109
		Pastirček	121
		Otrok zjutraj	136
		Pastirček	140
		Deklica v molitvi	153
		Deklica na grobu	168
		Ledene cvetlice	182
		Otroci z darili	189
		Angelja z vencem	192

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtnu.)

Štev. 1.

Ljubljana, dné 1. januarija 1897.

V. tečaj.

Novo leto.

li še ne bo novo leto, mama?«
 »Počakaj še malo, kmalu pride.«
 »Saj čakam že tako dolgo, pa se le še ne pokaže.«

»Le siten mi ne bodi; že pride, če letos ne, pa drugo leto.«

»Miklavž je že nosil; sneg že imamo; Dermelova Gabrijelica nam je tudi že prinesla kolin; novega leta pa le še ni. Oh, kdaj vendar pride!«

Tako se je pritoževal in tarnal Završnikov Alfonz — Urbančičeva Anica mu pravi tudi Fonzek — že celi advent. Nù, pa saj vem, da bi radi že vedeli, kdo je ta naš Fonzek. Le malo potrpite, mali sitneži, vse vam razložim.

Završnikov Fonzek je še prav majhen brglez. V šolo res še ne hodi, kam bi ga pa tudi posadili v šoli. Klopí so zanj tudi še prevelike. Stal pa tudi ne bi mirno dve uri. V šoli pa mora biti vsak miren; vsaj pri nas tako zahtevajo gospod učitelj. Ker pa ni Fonzek še za

šolo, zato ima pa doma vedno dosti opravila. Komaj zjutraj vstane ter obleče tiste petelinčkove hlačice in odmoli svojo navadno molitvico v čast angeljčku varihu, že ima obilo dela. Mala puška, katero mu je Miklavž prinesel, ga čaka tam v kotu. Svitla sablica je pripravljena tam na stolu in lesen konjiček že gleda, kdaj ga bo zajahal mali jezdec. Sedaj pa že veste, kakšno delo ima naš mali Fonzek. Zadnjič se je pa celo spomnil, da mora dobiti sekiro in verigo, da bo tak, kakor je Trepanov Francek, ki hodi v gozd po drva. Sicer so mu pravili njegov dobri ata, da je veriga težka in da je še premajhen za sekiro, pa ne vém, če je kaj pomagalo.

Tak je torej Završnikov Fonzek: vse bi bil rad in povsod. Njegov mali bratec, Stanko, se kar čudi, kadar stoji Fonzek na straži z nabito puškico ter koraka mirno od peči do vrat.

Nekako sredi adventa je bilo. Pri Završnikovich so bili ravno odkosili. Ata so šli po svojih opravilih, mama pa so bili v kuhinji pri delu. Fonzek je bil zopet na svojem lesenem konju ter je ukazoval bratcu, Stankotu, kako se mora obračati, če hoče biti dober vojak. Pri tej veliki vaji je bil pa v sobi menda prevelik ropot, zato so mama pokregali Fonzka ter mu vzeli konjička, sablico in puško. Sicer se je mali nepridiprav nekam kisko držal, pa pomagalo ni nič. Mama so tako naredili, in sinček je moral ubogati.

S tem dnevom se je začelo pri Fonzku novo življenje. Mama so mu kupili tablico in črtalnik ter mu pokazali črki »i« in »u«. Fonzek bil je toraj domač učenček. Vsak dan je napisal polno tablico tistih kljuk, ki jim pravita Lekšanova Micika in Kovačičeva Francika, da so prve črke. To vam jih je bilo napisanih! Rešaverjeva Pavlica bi bila težko seštela vse te črte in pike.

Na novo leto ni Fonzek več mislil. Kar ga spominjo nekega dné mama. »Novo leto je tukaj«, so rekli, »kaj boš pa dal ateju za ta imenitni dan?« Sinček pogleda začudeno pa tudi veselo svojo dobro mamo. »I,

bo že kaj«, si misli. Nato so ga pa začeli mama učiti to-le voščilce:

Čujte, kaj Vam dete vneto
Vse želi za novo leto.
Ni veliko besedi,
Pa srce jih govori:
Vedno hočem Vas ljubiti.
Vedno Vam pokoren biti,
In prositi čem Bogá,
Da Vam svojo srečo dá.

Vsak dan je potem stal Fonzek pri mami ter govoril za njimi te besede. Stanko ga je pa poslušal. Težko je šlo, prav težko. Nù, šlo je pa le. Ko je pa sinček že to dobro znal, mu povedó mama, da je to voščilce ateju za novo leto. O, takrat pa je Fonzek vedno popraševal, kdaj bo novo leto. Slednjič je res prišlo.

Komaj se je zdanilo prvega dne mladega leta, že je bilo pri Završnikovih vse na nogah. Fonzek se je umil in napravil, Stanko je bil že oblečen. Po jutranji molitvici so mama prinesli malemu Stankotu lep šopek suhih cvetic, Fonzek je še jedenkrat ponovil voščilce in potem sta šla vesela v atejevo sobo voščit veselo novo leto.

Pred atejem se lepo poklonita in Fonzek začne:

Čujte, kaj Vam dete vneto
Vse želi za novo leto.
Ni veliko besedi,
Pa . . . pa . . . pa . . .

Pa . . . dalje ni šlo. Fonzek je bil rdeč kakor kuhan rak. »O joj«, si misli, »kaj bo pa sedaj!« Najraje bi bil jokal. Ata so si menda mislili: »Pa res ni veliko besedij . . .« Toda molčali so in Fonzka še pobožali. Posebno pa so se razveselili šopka, ki jim ga je ponudil rdečelični Stanko. Tako se je končalo nesrečno novoletno voščilce.

Završnikov Fonzek sedaj nič več ne poprašuje, kdaj bo novo leto. Če mu pa kedo spomni »novo leto«, se hitro skrije za omaro ter si briše solzni očesci.

Fr. —ek.

Smrt sv. Neže, mučenice.

(21. januarija.)

Čemu se rimsko ljudstva shaja,
In z doma vse na trg hiti?
Mar praznik danes se obhaja,
Da vsak slaviti ga želi?
Kaj znači ona naj gromada,
Ki dviga se na trgu s tal?
Čemu kraj nje devica mlada,
Ki krog jo ljudstva je obdal?
Prizor strašan,
Ki vzbuja srd ljudem milobnim,
Zvršil bo zdaj pred ljudstvom
Trinog grozán.

Glej ono devo sred prostora,
Ki ljudstva ga obdaja krog,
Ta deva zdaj umreti mora,
Ker je tako velel trinog.
Umreti mora, ker častila
Poganskih mrtvih ni bogov,
In ker je v Kristusu trdila,
Da noče žgati jim darov.
Umreti mora, ker obseva
Čarobni jo devištva žar,
Ker zanj v ljubezni se ogreva,
Ki stvarstva vsega je vladar.

In deva ta,
Kako krasna!
Li res je nihče ne miluje,
Mar up ji res je vsak zatrt?
Zamán! To ljudstvo se raduje,
Ko se kristjan obsoja v smrt.
Čuj, že velel je mož jekleni,
Naj na gromadi jo zažgó,
In oh, krog nje se že plameni
Grozeče dvigajo v nebó!
Že se pogan raduje v nadi,

Da jo plameni vpepelé —
A glej, krog deve na gromadi
Plameni čudom se delé!
In ona, kakor angelj krasni,
Ki ves v čistosti se blišči,
V nebo obraz obrača jasni
In glasno Stvarnika časti.
Pač res krasán si, cvet devištva,
Ki nad nebá oblok duhtiš,
Zato pa venec mučeništva
V plačilo od Boga dobiš!

In glej, zares
 Nji, ki nad vse čistost je draga,
 Na glavo venec že polaga
 Vladar nebes.
 Kar ogenj ni dosegel ljuti,
 Ki ga krotilo je nebó,
 Zvršil krvnikov meč je kruti,
 Ki strl ji žitje je mladó . . .

Nad zvezdami pri večnem Bogu,
 Ki jo krepil je zemske dni,
 Sedi sedaj v krilatcev krogu,
 Kjer Bog se v vekov vek slavi.
 Kot luč, ki čarobno zasine,
 Ko Bog jo večni je užgal,
 Blesti z nebeške se višine
 Na zemljo — angeljček svetál!

Ciril Vuga.

Še ti tako!

1. Velika vnema za verouk.

Velika dobrota božja je bistra glava. A tudi najboljša glava ni taka, da bi v njo pritekala učenost kar sama. Vsakdo se mora truditi, če se hoče kaj prida naučiti. Razlika je le ta, da si nekateri pridobijo učenost z malim trudom, drugi pa le z velikim naporom.

Ne morem si toraj misliti pridnega otroka, ki bi ne imel te lepe lastnosti, ki se imenuje ukaželjnost. Še prav posebno pa ne zasluži pridevka »priden«, ako nima veselja za besedo božjo, ako se nerad uči krščanskega nauka.

Iz Jezusovih otroških let vemo le prav malo; a to je pa v sv. evangeliju posebej poudarjeno, kako je dvajsetletni Jezus ostal med judovskimi učeni in v templju, jih poslušal in povpraševal. Jezus je bil vseveden Bog; ni mu bilo treba poslušati zemeljskih učiteljev, ali še celo jih vpraševati; toda hotel je vsem otrokom pokazati, kako ukaželjno morajo poslušati besedo božjo in s kolikim veseljem se morajo učiti krščanskega nauka. Zato je pa tudi pozneje, ko je očitno učil, kar naravnost rekel: »Kdor je iz Boga, rad posluša božjo besedo.« In res so od nekdanj posnemali in še posnemajo Jezusa vsi dobri otroci v tem, da se radi učijo svetih resnic in da z veseljem poslušajo, kadar se jim pripoveduje o ljubem Bogu in božjih rečeh. Pa tudi ta lepa lastnost se razodeva pri mnogih, da to, kar že sami znajo, prav radi pripovedujejo še drugim.

Naj vam povem le nekatere vzglede. Sv. Martina prav posebno častimo po Slovenskem, ker se je tako odlikoval po svoji veliki svetosti. Bil je pa tudi posebno blagodušen, ko je bil še majhen deček. Imel je dobre, toda žal, še paganske stariše. Ni imel toraj te sreče, kakor jo imate vi, da bi se bil mogel precej v detinski dâbi učiti krščanskega nauka. Še-le ko je bil deset let star, je šel nekoč, ker mu je srce tako velelo, v krščansko cerkev, da bi videl, kaj tam delajo. Jako mu je bilo všeč pri kristijanih, ostal je in zvesto poslušal. Potlej je še večkrat skrivaj prišel, da niso stariši vedeli, ker sicer bi bil kregan. Slednjič je šel prosit predstojnika, naj ga vsprejmó med katehumene, t. j. v tisto šolo, kjer so se odrasli pagani učili in pripravljali za sv. krst. Glej, paganski otrok je tako ukažljen in se s takim veseljem uči krščanskega nauka, ali te ni nič sram, ko bi ti kot katoličan zanemarjal katekizem?

O sv. Frančišku Saleškem ste gotovo tudi že kaj slišali. Beremo o njem le samo hvalne reči. Posebno pa je pohvale vredna cna detinska vnema, ki jo je imel za učenje krščanskega nauka. Ko je začel razločno izgovarjati prve besede, takoj ga je začela učiti dobra mati najnavadnih vsakdanjih molitvic. Kar je slišal, je toliko časa ponavljal z neko detinsko navdušenostjo, da je znal brez napake povedati; a vedno je prosil, naj ga naučijo še več. Ni še dopolnil petega leta in že je znal na pamet vse poglavitne resnice, katere so v malem katekizmu. Ker ni znal še brati, mu jih je morala mati toliko časa pripovedovati, da si jih je zapomnil. Ker je bil bistre glavice pa jako pazljiv, se je to zgodilo v kratkem času.

A s tem še ni bil zadovoljen, da je le sam znal. Kadar se je bil naučil nekoliko vprašanj, brž je tekeš ves vesel k svojim vrstnikom, sklical jih skupaj in v krogu postavil okoli sebe, pa jim je začel pripovedovati, kolikor je že sam znal. Ob tem je pa delal z rokami tako, kakor bi pridigal na leci. Potlej pa so morali otroci tako dolgo ponavljati, da so znali.

Pa v svoji gorečnosti je šel dobri otrok še dalje. Ako je srečal kakega otroka, ki ni bil prave katoliške vere, je kar brez strahu stopil predenj in mu začel

naštevati iz svojega katekizma, da bi ga prepričal zmote. Včasih je bil že preveč drzen, in ker ga drugače niso mogli udržati, morali so ga kam zapreti, kadar je prišel kak krivoverec v grad njegovega očeta.

Sv. Jožef Kalasanski, ki je bil pozneje ustanovnik »pobožnih šol«, je večkrat prosil svoje dobre stariše, naj bi smel povabiti še druge otroke v hišo. Pa zakaj? Da bi obhajal z njimi po otročje »službo božjo«. Stopil je na stol in malim obiskalcem je ukazal, naj se razvrstijo okrog njega, potlej pa jih je začel, kakor govornik na prižnici, učiti krščanskega nauka. V plačilo pazljivosti in da bi privabil še več dečkov, dajal jim je z dovoljenjem imovitih starišev primerna darila. Kako je bil pač Jezus vesel takega svetega igranja!

Sv. Magdalena Paciška je bila že v otroških letih tako žalostna, kadar je videla kakega hudobnega otroka, ki je z grehom Boga žalil, da se je začela milo jokati. Da bi se poboljšali, jih je učila krščanskega nauka. Večkrat je zbrala po deset do dvanajst zane-marjenih otrok, dečkov in deklic, in jim razlagala poglavitne resnice iz katekizma. Da bi se rajše učili, dajala je z materinim dovoljenjem dečkom miloščine, deklicam pa predpasnikov in rutic. Kedar so otročički prišli k poduku, jih je prisrčno objemkala. Ko so jo vprašali, zakaj tako dela, je odgovorila: »Zato, ker me njih nedolžnost in čistost spominja detinstva Jezusovega.«

Naj vam povem še dogodbico iz najnovejšega časa, iz leta 1895. V Afriki je imel v nekem kraju, ki se imenuje Mopoko, glavar dva sina; jednemu je bilo ime Lanhi, drugemu Elunu. Lanhi je smel iti k misijonarjem v šolo, kjer je bil v sveti veri poučevan in krščen. Potlej pa se je vrnil domov v Mopoko. Bratec Elunu ga skrbno poprašuje in hoče kar vse vedeti, kaj se je naučil pri misijonarjih. Lanhi, ki se je po sv. krstu imenoval Edvard, radovoljno poučuje svojega brata. Pripoveduje mu, da imajo pri misijonarjih taka znamenja, po katerih se nauči brati in pisati, pa tudi za računanje imajo taka znamenja, da ni treba na prste šteti. Vse to pa je težko in je treba več let, če se hoče kdo do dobrega naučiti. Najlažje pa se je naučiti katekizma. Zatorej skleneta bratca, da se bosta učila mo-

litvic iz katekizma. Vsak dan, včasih še po večkrat, je učil Edvard svojega paganskega bratca, kateremu so resnice sv. vere silno ganile srce.

Čez nekaj tednov sklene goreči učiteljček svojega poslušnega bratca krstiti, čeravno ni bil bolan. Kar moč slovesno opravi deček sveto dejanje na velikem travniku. Vsi navzoči so bili zelo ginjeni. Za krstnega patrona je odbral sv. Mavricija. Ponosno je naznanil Edvard: »Odslej moj brat ne bode imel več paganskega imena »Elunu«, marveč krščansko ime Mavricij.« Pa slovesnost še ni bila dovršena. Edvard dene še novemu kristjanu okrog vratu škapulir, rekoč: »Ná, vzemi oblačilce, katero je naredila presv. Devica kristijanom, da bi jih varovala pekla.« Podari mu tudi rožni venec.

Pozneje se zglaš pri misijonarjih in z detinsko priprostostjo pripoveduje, koliko dobroto mu je storil brat Edvard. Misijonar ga pelje v kapelico in dopolni krstne obrede in zarad večje gotovosti ga še krsti pogojno. Ves vesel se vrne Mavricij domov. Ko pride čez nekaj časa neki misijonar v Mopoko, predstavi mu Mavricij deset dečkov in pravi: »Glejte, ti le dečkî že znajo nekoliko katekizma. Edvard pa jaz sva jih učila molitve in o ljubem Bogu, tudi pesmi, ki se pri vas pojó v veliki hiši Božji.« Misijonar se prepriča, da so vsi že dosti naučeni, da jih sme takoj krstiti. Oj, kako sta bila tega vesela dobra dečka!

* * *

Sedaj pa misli na svoj katekizem, in še jedenkrat beri napis: »Tudi ti tako!«

Junak.

Kaj pravite? Našega Janka
Še videli niste nikdar?
Oj Janka, oj tega junaka,
Da drug mu na svetu ni par?
Na glavi pogledjte mu čako,
Poglejte ob strani mu meč,
Oči mu pogledjte srdite,
Recite, kaj hočete več?

Ko takih junakov bi bilo
Na svetu veliko število,
Končali bi hitro ljudjé
Vse boje, krvave vojské:
S pogledi junaki
Streljali bi taki,
Sovražnik bi padal pred njimi
Kot sneg se usuje po zimi.

St. pl. Orlovič.

Fotogr. založništvo V. A. Heck, Dunaj.

Pismo očetu.

Tudi naša šola ni bila karsibodi. Preživeli smo v nji mnogo veselih ur in marsikako stvar smo imeli v nji, ki nas je živo zanimala. Med te vesele prigodke spada tudi vsakoletno pismo, koje smo pisali očetu v tujino. Vendar moram to stvar natančneje razložiti, da me bodo umeli mladi moji čitatelji.

Naša vas je borna. Kamenita zemlja ne more preživiti vseh svojih prebivalcev; oditi morajo torej na zimo v tujino, da se preživé in da prislužijo nekaj denarja za najhujše potrebe doma. Tako gredó jeseni na Dunaj, spomladi se pa zopet vrnejo. V prvi vrsti odidejo tjakaj očetje, ki v svoji vroči ljubezni do družine vse težave pretrpé in vse poskusijo, da bi le pošteno preživili otroke.

Pač smo se težko poslovili od dragih roditeljev! Šteli smo mesece, tedne in dneve, kdaj jih bomo zopet videli. Posebno o Božiči, ki je najlepši družinski praznik, smo živo pogrešali starišev. Prazen je ostal prostor za mizo, kjer so navadno sedeli in nam pripovedovali mične zgodbe iz svetega Pisma ali pa iz življenja svetnikov.

To je dobro vedel naš gospod učitelj.

Hotel nam je na poseben način napraviti veselje s tem, da bi v tujino pisali vsak svojemu očetu. To se je pa vršilo tako-le.

Bilo je nekega zimskega dné malo pred Božičem. Stali smo pred šolo in živo preresetavali, kakšno »golobico*» bomo letos dobili od svojih botrov in se vé tudi, kaj nam bodo prinesli oče iz Dunaja. Poduk se je pričel, in šli smo v šolo.

Radost je sevala učitelju z obraza tisti dan; vedeli smo, da nas čaka nekaj posebnega. In res se nismo motili. Govoril nam je takrat tole:

»Dragi moji otroci! Vem, kako zelo si želite vsi Božičnih praznikov. Vem tudi, da bi radi imeli svoje stariše doma; pa, žal, vroča ljubezen do vas jih je

---

*) »Golobica« je bel kruh, spečen v podobi golobice, katerega dajo krstni hotri otrokom vsako leto o Božiči za praznike.

gnala v tujino, kjer se mučijo in trudijo za vas. Hvaležnost torej zahteva, da se jim za vse obilne dobrote zahvalite, da jim voščite vesele praznike, in da sporočite, kako se kaj učite v šoli. Zato bomo danes vsi pisali svojim roditeljem na Dunaj.«

Z veseljem smo poslušali te besede dobrega učitelja. Takoj smo bili pripravljeni k pisanju.

Pisali smo vsi: bodisi, da nismo imeli očeta na Dunaji, bodisi, da so bili oče že mrtvi. Tudi meni so bili oče že umrli, a pisal sem istotako z drugimi. Ozrl sem se krog in videl same vesele obraze, ki so komaj čakali, kdaj bo pismo dokončano in odposlano. A meni je bilo silno hudo; dušil sem solze, ki so mi hotele vreti na dan. V spomin mi je prišel oni tožni dan, ko je oko milega očeta zadnjikrat se ozrlo vame, predno je ugasnilo na veke. — In nehoté mi je vsplavalo okó skozi šolsko okno, skozi katero se je tako lepo videlo na malo pokopališče: med preprostimi grobovi dviga se lesen križ, pod katerim mi spijo že nad leto dnij — predragi oče. In sedaj naj njim pišem? — Gospod učitelj pa je razdelil papir med nas, in jeli smo pisati sledeče pismo, katero nam je sam narekoval:

Preljubi oče!

Čut hvaležnosti mi narekuje to pismo, katero Vam sedaj pišem. Bližajo se Božični prazniki, katere vsi srčno pričakujemo. Kako radi bi Vas videli doma, da bi nam zopet pripovedovali prelepe pravljice kakor prejšnje čase. Sedaj pa ste šli na tuje, da se morate za nas mučiti. Hvaležni Vam bomo vse življenje za mnogoštevilne dobrote, katere skazujete. Vsedobri Bog naj Vam že sedaj vse dobrote povrne, in naj Vam dá te praznike preživeti v sreči, veselju in zdravju. Učimo se pridno in naš učitelj so z nami zadovoljni. Bog daj, da bi se zopet kmalu veseli videli.

Srčen pozdrav od Vašega hvaležnega sina

F. P.

V Strugah, dné 21. decembra 1883.

Brezčutno sem pisal tudi jaz z drugimi to pismo. Pogled mi je pa vedno uhajal skozi okno na vrste grobov, katere je pokrivala snežena odeja. Pisal sem pa, ne da bi se bahal, precej lepo. To so opazili moji součenci in so opozorili gospoda učitelja. Gospod učitelj je pogledal pisanje in me je pohvalil, rekoč: »Glejte, najlepše ta piše, ki nima komu pisati.« Mene pa je streslo po vsem životu, in čutil sem v tistem trenutju svojo osamelost, in kaj je to, sirota na svetu.

Torej pismo je bilo dokončano.

Začeli smo je po navodilu učiteljevem zgibati. Pri vseh je šlo bolj ali manj dobro; a meni se je popolnem skazilo. Neprenehoma so mi zvenele v ušesih besede: »Jaz nimam nikomur pisati.« Te besede in še moja neumeteljna roka so skazile pismo, da se mi je v zgibanju raztrgalo.

Vendar tega ni nihče zapazil. S strahom sem pokrtil pismo z roko in čakal, kaj bo.

Ko smo vsi zganili pisma, nosili smo jih po vrsti gospodu učitelju, ki jih je pečatil. Mene je zdrznilo in uvidel sem, da svoje nerodnosti ne bom mogel skriti. S potrtnim srcem sem nesel pismo h gospodu in je boječe oddal.

Učitelj je zapazil mojo nerodnost in me ostro pokaral. Osramočen sem gledal v tla. Tedaj se pa nek součenec oglasi zadej v klopi: »Naj se strga, saj tako nima očeta!«

Te neljube, a resnične besede so mi pretresle srce; nisem se mogel dlje premagovati, solze so se mi udrle po licu. Takrat sem prvič skusil, kako brezčuten je svet nasproti sirotam. A ne, preostro sem sodil. Gospodu učitelju sem se zasmilil: tolažil me je milo; onega součenca, ki mi je privoščil nesrečo, je pa ostro pokregal . . . . .

Ne vem, ali so druga pisma šla na namenjeno mesto ali ne; moje gotovo ni šlo, saj ni imelo kam iti.

Leta so potekla za tem, marsičesa se ne spominjam več iz naše šole, a spomin na to nesrečno pismo mi je ostal tako jasno, da ga ne pozabim več.

Angelar Zdénčan.

Opomin zime.

Gotovo ste se začudili, ko ste prebrali ta naslov. Kaj ne, vam ne gre to v glavo, da bi vas mogla zima česa opomniti. Ali ni dovolj, da vas včasih učitelj, stariši in drugi česa opomnijo, sedaj naj vas še zima? No, pričekali se pa vendar ne bomo; raje to-le preberite, pa se bomo pobotali.

Kaj ne, da ste bili že večkrat neizmerno veseli, ko je že vendar jedenkrat odlezla tista mrzla, zoperna zima in zopet nastopila prijetna pomlad. Ali vas ni to opomnilo, da je tudi iz vašega srca priplula hvaležna misel, no, recimo raje, mala molitvica k dobremu Stvarniku, ker je zopet poslal blagodejno solnce, ki je ozaljšalo naravo s svežim zelenjem in osulo na zemljo ljubke cvetlice? Pa tudi pozneje, ko ste zobali dišeče grozdje in sladka jabolka, niste pozabili Onega, ki vam je vse to dal brez vašega zasluženja. Slednjič je pa tudi vsa lepota in krasota v naravi minila: zeleno listje je odpadlo z drevja in lepe rožice so zveneale; vse je postalo nekam žalostno. Ali ni to tudi vas navdalo z neko otožnostjo? Ali vas ni opomnilo, da vse na svetu mine, tudi vesele urice, da vse zavisi le od Boga? Kaj ne, koliko opominov je že to! Pa zima ima še druge.

Poglejte skozi okno! Lepe, bele snežinke motovilijo po zraku in padajo prej ali slej na tla. Kakošno je pa po tleh? Vse čisto belo. Strehe, drevje, vrtove, trate, polja, hribi, vse, vse krije lepo sneženo pogrinjalo. Prav povsod je razgrnjena ona prelepa, bela odeja, ki v solnčnem svitu tako blišči, da vam kar vid jemlje. Glejte, ta lepa odeja vas tudi nečesa spominja. Ali niste tudi vi dobili pri krstu prelepega belega oblačilca, ki se mu pravi nedolžnost? O da bi ohranili to oblačilce vedno tako lepo in belo, kakor ste je prejeli pri krstu! —

Toda zunaj ni vedno tako prijetno kakor ob prvem snegu. Kmalu potegne oster veter, hud mrzaz pritisne in zunaj vse zamrzne. Prej tako veselo žuboreč potok sedaj še polagoma in otožno šumlja pod ledeno skorjo dalje. Le tu in tam čivka še kak ptiček in si išče po snegu pičle hrane. Zdi se nam, da vsa narava sedaj počiva in sniva, da je njeno delovanje prestalo za nekaj

časa. Toda, kar je dobrega, uspeva tudi na tihem. Globoko doli pod snegom v gorki zemlji kalí in se razvija mlado zrnce, katero je v jeseni vsejal pridni kmetovalec. Lahna snežena odeja je razprostrta nad njim, in zrnce sniva pod njo, dokler je ne vzbudi ljubo solnčece.

Zima nas s tem opomni, da to, kar obrodi veliko dobrega in koristnega, nikdar ne uspeva prešerno in očitno pred vsemi. Tako tudi čednostno in krepostno življenje ne klije v šumnem in hrupnem veselju, ampak v mirnem, samotnem zatišju. V tihem zavetju bogaboječih starišev prebijejo imenitni možje mladostna leta. —

Vendar po zimi tudi ne besnijo vedno vihre; vedno ne sneži in ne zmrzuje; narava ne toguje vedno. In če nam zima še tako grozi, vendar jedenkrat mora bežati; prej ali slej gotovo nastopi pomlad. Gorko solnce raztopi sneženo, zimsko odejo in obleče naravo v sveže zelenje z ljubkimi cveticami in blagodejnim zrakom. Tedaj se zopet vzradosté pevci po polju in gozdu, in v naše srce se vseli veselje in upanje.

Nekaj podobnega se večkrat pripeti tudi v človeškem življenju. Kolikokrat pride za brezmejnim veseljem nepričakovano hitro tudi bridka žalost! Za tužnimi dnevi skrbij, nadlog in težav pridejo tudi prej ali slej ljubke, dražestne urice, dnevi veselja in sreče. Zato nas zima opominja, da naj nam nikdar ne upade srce, tudi v največji bridkosti ne.

Bolj kakor vsaki drugi letni čas budi v nas zima sočutje do revnih sobratov. Kliče nam v spomin usmiljenja vredni položaj ubožcev in sirot, ki po zimi dostikrat trpé pomanjkanje. Koliko je po zimi siromakov, katere stiska glad in mráz pod milim nebom! Če imamo torej sami vsega v obilici, spomni nas zima, da nikar ne pozabimo revnih sobratov. Mogočno in veličastno nam kliče zima s pesnikom:

„Imaš-li, brate, mnogo od nebes,
Od bratov ne odvrčaj mi očes!
Odpri srce, odpri roke,
Otiraj bratovske solze,
Sirotam olajšuj gorjé!“ —

Kaj ne, da ti opomini niso tako malenkostni, kakor ste mislili? Zares, premisleka vredni so za vsakega.

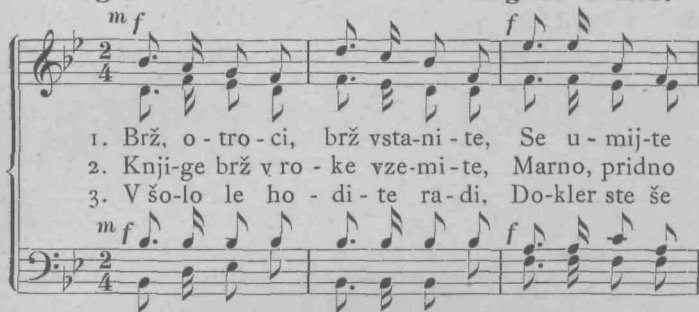
Ivan Dragomir.

10. Petelinov klic.

*Allegretto.**P. Angelik Hribar.*

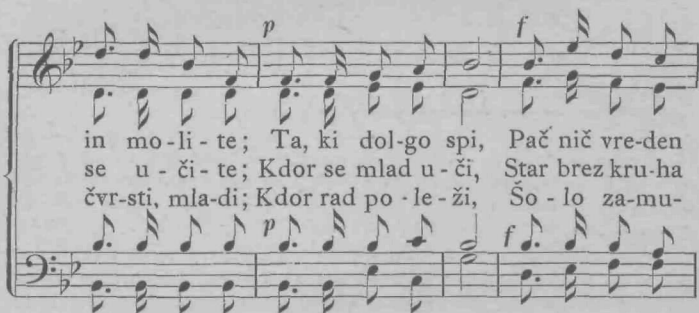
mf *f*

1. Brž, o - tro - ci, brž vsta - ni - te, Se u - mij - te
2. Knji - ge brž v ro - ke vze - mi - te, Marno, pridno
3. V šo - lo le ho - di - te ra - di, Do - kler ste še

mf *f*

p *f*

in mo - li - te; Ta, ki dol - go spi, Pač nič vre - den
se u - či - te; Kdor se mlad u - či, Star brez kru - ha
čvr - sti, mla - di; Kdor rad po - le - ži, Šo - lo za - mu -

p *f*

p *mf* *f*

ni.
ni. } Ki - ki - ri - ki, ki - ki - ri - ki, ki - ki - ri - ki!
di. }

Kratkočasnica.

Težka naloga. Teta: »Torej danes ste računali v šoli?! Pokaži, koliko že znaš! Če ti povem, katerega leta sem rojena, ali mi znaš izračunati, koliko let imam že sedaj?« — »Ne, tetka, tako velikih števil še nismo imeli!«

Vabilo k naročbi.

je že v petič začel k vam prihajati in vam donašati raznovrstnih lepih rečij.

Kazal vam bo lične podobice, pripovedoval vam bo lepe povesti in zgodbice, razvedroval vas bo s pristrčnimi pesmicami, uril vaš um z bistrournimi nalogami in ugankami, blažil vaše srce s koristnimi nauki in sveti, z opisovanjem lepih zgledov itd.

Naročnina za „Angeljčka“ je 60 kr. za vse leto. Kdor si naroči deset izvodov pod jednim zavitkom, dobival bo jeden izvod po vrhu. — Na prodaj so še vsi dosedanji tečaji: I. in II. tečaj v posameznih zvezčkih à 10 kr., v dveh večjih zvezkih kart. à 40 kr.; III. in IV. tečaj pa kart. à 50 kr.

Tudi priporočamo urednikove knjižice, katere je izdalo „Katol. društvo detoljubov“: 1. „Podobica sv. Alojzija ali njegova pot v nebesa“, à 5 kr. v platnu 10 kr.; 2. „Ali znaš?“ Zbirka krščanskih resnic in molitev, à 4 kr.; 3. „Mala zakladnica“, zbirka krajših molitvic in pobožnostij z obilnimi odpustki, à 5 kr., v platnu 10 kr.; 4. „Dobra spoved“, à 12 kr., v platnu 20 kr.; 5. „Spodobno vedenje v cerkvi“, à 4 kr.; 6. „Spodobno vedenje v šoli“, à 3 kr.; 7. „Svete zgodbe za male otroke“, I. stara zaveza, à 3 kr.; 8. „Kako ti je ime?“ I. Sv. Anton, à 6 kr.; 9. „Sv. Germanica“, à 5 kr.

Upravništvo in uredništvo: sv. Petra cesta št. 76 (župnišče).